

DeJong

111

Add.29

*VRIJHEIDSDROMEN
OOST NEDERLAND*

Addenda 29

OOST
NEDERLAND

FRITS MAURICK

OOST NEDERLAND

VERZEN

UITGEVERS
R U M A
AMSTERDAM

TEKENINGEN: A. VERMIJS

Aan mijn vrienden

MEER VAN WIJSHEID

Ja, mijn vriend, ook nijd haat en afgunst
zijn dingen, die horen bij het leven.
Verdraag het en beschouw het als een kunst
dat gij het een andere inhoud kunt geven.
Want bedenk eens, alles wat gij doet
heeft immers veel diepere klanken.
Verschaf meer vreugde, dat doet ook U goed
en zult gij Uw Schepper meer danken.
Peins niet alleen over 't doel van het leven,
of gij niet te veel bent in de wereld van mensen;
de kunst is dat aan een ieder te geven,
wat gij van die anderen zoudt wensen.
Als gij dat geluk hebt en de wijsheid ziet,
welke slechts enkelen mogen ontvangen,
vergeet dan de anderen, Uw medemensen niet,
die ook naar een stukje geluk steeds verlangen.
Het leven krijgt glans, niet door kwaadsprekerij
over anderen, die zich niet met U bemoeien;
een man met geweten is van die afgunst vrij
en kan zijn tijd daarmee niet verknoeien.
Het is als het onkruid, niet steeds te vermijden.
Het groeit tussen bloemen, verblindend van kleur.
Gij kunt het op vele manieren bestrijden;
maar een ding is goed, houdt het ver van Uw deur.
De zin van het leven, zoek die niet te ver,
wij zijn toch maar kleine armzalige dieren.
Weest blij met Uw vrienden — de natuur,
zou en ster,
en weet het feest van het leven te vieren.

Vergeet nooit momenten van grote vreugde,
die U eens bij anderen hebt opgewekt.
Want dat zijn toch Uw grootste deugden,
al hebt gij er niet steeds op gelet.
Goed, verdien geld, maar bedenk dan altijd
dat bezit alleen dan vreugde kan geven
door de inspanning en uren van vlijt
door U, aan Uw werk, voor anderen gegeven.
Ja mijn vriend, als gij dan Uw dorst moogt laven
aan het meer van wijsheid, dat LEVEN heet,
en, na een lang leven door vrienden begraven,
bespaard bleef voor veel menselijk leed;
dan zijt ge geweest als één, die steeds drinkt
uit het grote meer van de Levenswijsheid.
Dan zijt gij als één, die verzinkt
in het hoogste, tot heil van de mensheid.

OOST-NEDERLAND

Ik verlang naar de dag, dat ik Friesland weer vind,
met zijn klei en z'n kou, met zijn arbeid en vlijt,
en weer tuur naar een boot, in een ijzige wind,
met een hart, dat het lot van de mensen benijdt,
die van de andere kant van het Meer zullen komen ...

Ik sta stil voor een kerkje, eenvoudig van kleur,
met een lijn, zo verstild, uit een heel oude tijd.
Wie gaf dat gebouw zulk een prachtige fleur?
Heel lang geleen, een jaartal, een strijd,
wat hebben wij veel hun te danken ...

In gedachten verwijl ik voor 't Bolswards stadhuis,
en loop langs de dijk, bij het Workumer pad,
in mist, koude, hagel, 'k blijf immers niet thuis,
en later, door voedsel en dranken gezat,
mijn voeten tegen 't vuurtje aanstreef,
och ja, wanneer komt toch die dag ...

Ik snak naar de dag, dat ik Groningen begroet,
weer zwerf door een land vol van stoerheid en macht,
een land, waar de Zegen op rust en de

[Welvaart het doet,
hoe vaak werd het door andere volken verkracht,
zaagt gij wel steeds opnieuw die hofsteden blinken...?

Opmerkend stil sta ik bij de frisheid van steden,
ofschokkend en puffend vertrek van het vierde perron,
en zonder haast van dorp naar dorp gereden.
Wie zag niet de glorie van het Groninger station?
Je trok steeds verder door veld en landauen...

Weer welkom te zijn, ieder uur van de dag,
in dat land, waar de Hollandse mens,
leugen, bedrog en gedraai thuis laten mag.
Daar is alleen maar de eenvoud de wens,
om geborgen te zijn bij een vriend...

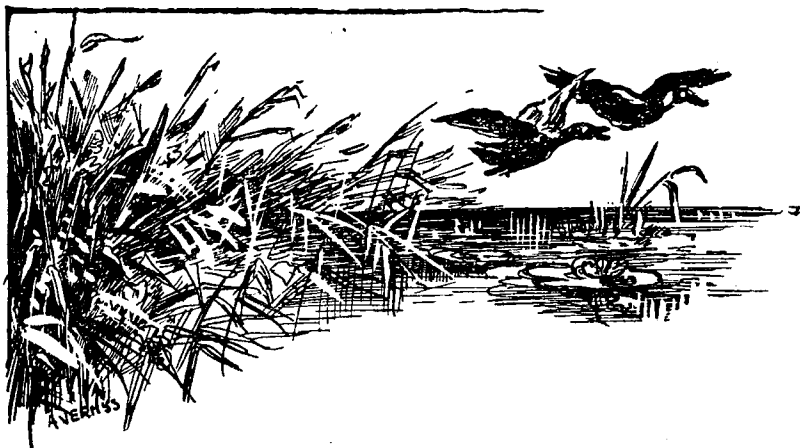
Wat lag er een welvaart op dat lange kanaal,
met de Aardappelmeel- en Cartonage-fabrieken,
hoe komt het, dat 'k hier van de Venen verhaal,
met de stof, waar je turf aan kon rieken,
en tegen de Drente zich vleien?
Och ja, wanneer komt er die dag...

Ik snak naar de dag, dat je Drente weer ziet,
als de schoonste provincie in Holland,
en terugdenkt, met steeds knagend verdriet,
aan dagen daar vlak bij die bosrand,
aan een middag daar diep in die hei . . .

Zaagt gij die oudheid van steen en gebouw,
die woestheid van boom, struik en grond?
Wel, hebt dan nimmer een steekje berouw,
over tijd, die ge zoek brengen kond,
in die wild woeste streek Drente . . .

Nu te denken aan die schoonvolle tijd,
herinneringen kan men immers bewaren?
Te zwerven, zonder haast en bevrijd,
van alle kleinzielige mensenbezwaren,
als een, die geen doel heeft,
och ja, wanneer roept mij die dag, . . .?

Ik snak naar de dag, dat ik Overijssel bekijk,
als het land, waar eenmaal mijn wiegske stond,
mij met de schat van herinneringen verrijk,
welke ieder op geboortegrond vond,
en terugkeer op zeer jonge schreden...

Voor de ouderwoning in het plaatsje staat,
peinzend terugdenkt aan vervlogen beeld,
illusies, welke een ieder laat,
op de plaats, waar hij ze heeft gestreeld,
en geklonken heeft als Muziek...

O, het land, vol lust en levensavontuur,
te kunnen zeilen op de Giethoornse plassen,
en verlangen naar dat nooit vergeten uur,
toen Liefde je steeds kwam verrassen,
met machtig gebruis van hartstocht en vuur...

Per bus te reizen naar Kampen, Zwartsluis,
wie durft te beweren: Dat is geen geluk?
Hij ga daar maar niet; hij blijve maar thuis,
hij heeft het misschien met zoeken te druk,
waar het geluk toch wel is te vinden...

In Twenthe te staan, te horen naar machtig gebruis,
van mens en machine, tot heil van de welvaart,
wanneer horen mijn oren dat sterk gedruis,
naar platpraot, in die streek nog bewaard,
als het beeld van eigengeaardheid.
Och ja, wanneer daagt dan die dag...?

Ik droom van de dag, dat ik Gelderland betreed,
en klimmend en dalend in bosrijke streek,
den kluisenaar zie, blootshoofds, met baard
en bruin kleed,
en, lopend, naar die eenzame kreek,
diep in zijn ogen de wijsheid lees...

Die heuvel te zien, waar 'k de Liefde toch vond,
als een schat om het langst te bewaren,
en later te komen verslagen en gewond,
te staan en naar verre einders te staren,
als een dier gelokt in de val...

Dat heerlijke land, met zijn herten en reeën,
'k hoor nog de jachthoorn en echo weerklinken,
ligt het geluk dan ook over verre zeeën?
Men kan zich daaraan verdrinken,
tot ge zatgedronken bent en moe...

Oh, geluksland, daar aan het Uddelermeer,
daar de zon op te zien komen,
wanneer zie ik Uw schoon tafereel weer,
en helder water weer stromen?
Och ja, wanneer lokt er die dag...

WEST-NEDERLAND

Ik droomde van de dag, dat ik West-Friesland
weer zag,
en herinner mij goed, wat ik innerlijk beleefde,
als een Hollandse zoon voor de Hollandse vlag,
die naar het ideaal van de vrijheid streefde,
toen ik die grond daar weer zag...

Ik zag weer bij 't hek, het paard in de wei,
dat dwaas naar mij toe kwam gedraven,
ik streeelde zijn nek en zijn kop en blij,
kon ik mijn hoofd in zijn manen begraven,
als een herinnering aan vroegere dagen...

Ik dwaalde daar rond en hoorde gezangen,
een lied, als de wereld zo oud,
het lied van ontwaken, een lied van verlangen,
om mij heen was het niet langer koud,
en de geur der bottende bomen weer rook...

Van een duintop keek ik naar ruiters te paard,
en ving van de wind reeds hun geuren van leer,
als in een droom die herinnering bewaart,
uit de dagen van vroeger en zag weer,
dat stukje land, dat ik kende...

Stukken van zinnen kon 'k zelfs verstaan,
van anderen, die mij niet kenden.
Ik voelde mij dichterbij hen bestaan,
bij hun spraak, die ik zo lang reeds ontwende,
op die duintop in dat land...

Zie, bij 't ontwaken was het leeg om mij heen,
en van binnen, als altijd weer koud,
als ik denk aan het land, dat in water verdween,
door mensen verwoest in 't jagen naar goud,
ik voelde mij machteloos en moe...

O, die dag beleven, die mij weer zal voeren,
naar het uur, waarop Hollandse mannen
in een strijd met de Westfrieze boeren
het water bevechten en voorgoed weer verbannen,
daar waar het hoort.....

HET VERMAAN

Wij verschaffen door de arbeid het brood,
en allen werken om te kunnen leven,
ook arbeid is op vele wijzen weg te geven
van velen zijn de handen rood...

Door het ploeteren en het allerergste lijden,
geven zij ook aan ons dat levensbrood,
en tot het laatst, tot aan hun dood,
blijven zij zich trouw hieraan wijden...

Talrijk zijn diegenen, die de arbeid
van hun geest en handen weer verkopen,
zo komt het, dat wij in de wereld steeds lopen,
in een cirkel, gesticht door mensenbeleid...

Talrijk zijn diegenen, die de arbeid
liefhebben en na jarenlange eerbare strijd
(zo was het reeds in de vroege oudheid)
nog sterven vol wrok, opstanding en nijd...

Enkelen zijn er, die in een groot paleis
over het wel en wee van anderen beslissen,
zij kunnen de lof van de arbeid slechts gissen,
hun handen zonder zorg zijn het grootste bewijs.

Wij kopen ons kleding, een woning, een sieraad,
van anderen, met een bijzonder talent,
tot de dag komt, dat door het leven verwend,
ook dat ons niet boeit en weer koud laat...

Velen hebben een bijzondere geleerdheid,
dat is een goed, waar veel voor wordt gegeven,
die zijn door hun werk vaak in het leven,
zeer tevreden en ook dat komt door arbeid...

Allen werken om te kunnen leven, de een meer,
de ander minder, niet allen gelijk,
de een blijft steeds arm, de ander weer rijk,
maar het brood is aan ieder van ons toch gegeven...

Van 't begin der wereld is dat zo geweest,
maar daar rijst nog een vraag, brandend en heet,
terwijl niemand hierop het antwoord weet,
voor het zoeken hiernaar zijn wij zeer bevreesd...

Waar blijft het GELUK van U mensen toch steeds,
voor brood wilt gij werken, steeds weer,
maar het Geluk, gij mens, dat is toch nog meer,
dat weten wij van de grote profeten toch reeds?

De sneeuw glom heel wit en zeer zacht,
het was of er kleine kaarsjes in brandden

ik dacht... Wat was dat licht, dat daar strandde?
'k Hoorde een Stem, die een boodschap mij bracht...

'k Zie een lichtende streep, een antwoord misschien?
Een Stem riep mij toe, zeer helder maar zacht,
wat is het, waar gij steeds maar op wacht,
gij mensen, wilt gij de waarheid niet zien?

Je klaagt en je zucht, je mort en je denkt,
ook vandaag schonk God geen Geluk,
je hebt het nog altijd met zoeken te druk,
terwijl je steeds voor de klaarheid een uitvlucht
bedenkt...

Denkt ge, dat het Geluk minder is dan brood?
Voor het brood wilt ge werken tot aan de dood,
het Geluk valt echter niet zo in de schoot,
al werk je dag en nacht je handen rood...

Gij denkt niet aan anderen Geluk te geven,
hun steun, hun leven wilde U hebben,
daarom zult gij blijven wegebben,
naar een oord, waar geen Geluk is gebleven.

Waarop wacht gij mensen nog langer,
op het Wonder, door God U gezonden?
Gij weet het, gij hebt het reeds allang gevonden,
gij wilt niet en wordt toch immer banger.

Gij weet allen zeker, dat Uw God bestaat,
dat Geluk ook is te verdienen als brood?
En toch blijft gij steeds tot aan Uw dood,
het geluk ontlopen en pleegt gij verraad.

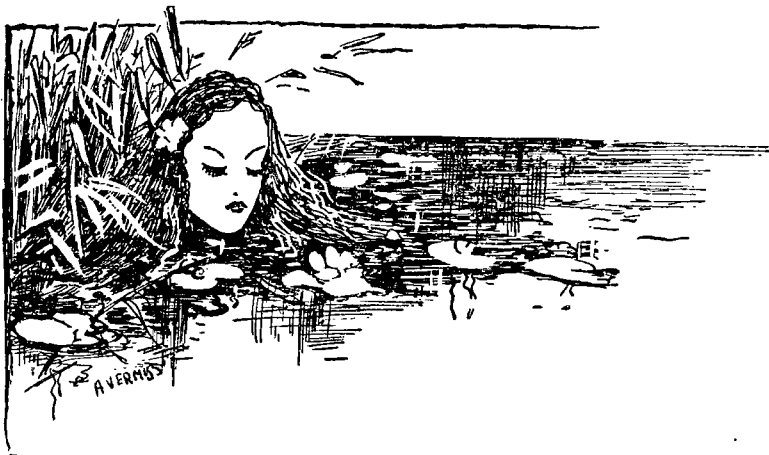
Hij tart U steeds weer, door ongeluk te zenden,
maar geeft U ook steeds weer de kans,
en toch is de uiteindelijke balans,
het niets, dat gij allen reeds kende.

Verliest eerst Uzelve, geeft U over, Uw wensen.
Doet afstand van alle kleinzielig eigenbelang,
denkt eerst aan een ander, geeft toe aan die drang,
Zo bouwt ook gij aan het Geluk van de mensen.

Denkt aan de schoonheid, gij mens, om U heen,
raast er niet aan voorbij, in gedachten verzonken,
met zaken, die U aan geld hebben geklonken,
er was toch een ster, een ster die verdween?

Ik luisterde op mijn knieën en keek versuft
om mij heen, maar het wonder was er niet meer,
en ik dacht aan mijn zeer zwak verweer,
waarmede gewoonlijk de mens steeds weer bluft.

Ik noemde een naam en dankte mijn God,
voor 't Vermaan door een Wonder gebracht.
Waarachtig, ik dacht — en schreide toen zacht —
aan de mensen, hun kans en het noodlot...

DE VERDOEMDE

Op een dag zag ik een meisje lokkend lachen
naar een jongen en deze lachte naar haar.
Zij droeg een vuurrode bloem boven het oor,
haar lichtblauwe ogen waren helder en klaar,
met een twinkeling van spotlust erdoor.

Zij was slank en statig was haar gang.
De lijnen van haar bruin kleed verrieden
een gang, als die van een koningin,
en de jongen bleef haar tersluiks bespieden,
zie, dacht ik, dat is nu het grote begin.

In zijn ogen blonken tederheid en begeerte,
en streden om de allereerste rang,
ziehier, dacht ik, dat is de liefde,
het enige, dat hij haar geven kan.
Hoe kwam het, dat het mij griefde..?

En in gedachten volgde ik het verloop.
Wat bedriegelijke vreugde gevolgd door lijden.
Weg dat gevoel, je spotte immers toch graag
met anderen, om dat grote geluk te benijden,
dat lag in een woord, een gebaar, in een vraag.

Ziehier, spotte ik, dat is nu de liefde,
deze lachende man zal immer harder werken,
van de vroege ochtend, tot de avond laat.
Hij zal zijn groot geluk alleen dan merken,
als hij telkens weer bij een wiegje staat.

Maar zijn vrouw, schenkt hem doel, schenkt
hem leven..?
Weg... geen van zijn dagen zal hij genieten,
en honger van hem en gezin zal het loon zijn,
brand zal zijn woning wel kunnen vernielen,
overstroming van land, verlies groot en klein.

Er zullen misschien veel kinderen komen...
Weg... Zij zal kwijnen en vervallen
in een staat,
van vroege ouderdom, moe en afgeleefd,
zij zal mokken over het gepleegde verraad
aan haar jeugd, steeds opnieuw weer beleefd.

Maar de jongen, het meisje, dat zij baarde...?
Weg... Allen zullen zij sterven, vroeg of laat
en de lijnen, de bloem uit het begin,
zijn verkocht voor een andere daad;
aan de zorgen voor het huisgezin.

Waarom steeds dat geluk te ontlopen..?
Weg... Weer zie ik, boven de grafzerk daar,
een meisje met een vuurrode bloem boven het oor,
haar lichtblauwe ogen helder en klaar,
met een twinkeling van spotlust erdoor.
Och mijn God, vergat ik haar maar...

PRELUDE IN C

Op een zwoele zomeravond
in gedachten verzonken
hoor 'k, sigaret in de mond
zwermen vliegtuigen ronken.

De stilte is tastbaar
't gordijn waait heel even
de wind kust mijn haar
de rooklierten beven.

Door de wijd open ramen
komen lichte accoorden
weven zich klanken samen
als een lied zonder woorden.

Zachte tonen vloeien aan
en dringen in mij binnen
verdringen het rustig bestaan
veroveren eenklaps de zinnen.

Klanken vol weemoed
een oneindig gegeven
de herinnering doet
mijn harte weer beven.

Mijn gedachten vervagen
alleen blijft het gevoel
door een wonder gedragen
met één heerlijk doel.

Alleen die vreugde schenken
welke de klanken mij geven
aan niets meer te denken
alleen iets schoons beleven.

De geheimzinnige macht
van deze heerlijke tonen
hebben een wondere kracht
waarin ieder kan wonen.

Bij het sluiten der ogen
ligt het geluksland nabij
van binnen ben ik bewogen
een beter gevoel stroomt daarbij.

Dat land in te gaan,
is eenieder geven
men mag er in staan
niet langer dan even.

De violen smeken in nood
en vragen om vergeving

een klarinet in laatste stoot
huilt in een angstig beven.

God schonk ons in iemand
een vloed van zoete accoorden
door een kunstenaarshand
kwam een lied zonder woorden.

Ik dank U, Meester, hiervoor,
bevrijding uit dagelijkse stof,
voor het heerlijk gehoor
ik dank U, Rachmaninoff.

WERELDZWERVER

Men komt hem tegen in de straten van Londen,
een volgend maal in Ostende, Brussel — Parijs.
Zijn zwerversbloed dwingt hem tot reizen
als door een onrustige geest in de wereld gezonden,
om stil na een jarenlange eenzame reis,
in het dorp op de Veluwe te herrijzen.

Na een zeer korte rust gaat het binnen knagen,
vol zoete onrust en groot verlangen, naar dat
wat hij nergens ter wereld heeft gevonden.
Toch blijft dat gevoel en komt steeds plagen;
ineens is hij daar weer, moe en zat
van mensen, die hem alleen vervelen konden.

Dat verlangen naar iets, als een verterende brand
zal hem slechts voor enkele weken rust gunnen
om krachten te verzamelen voor een nieuwe vlucht
naar oorden met mooie vrouwen, een zonnig strand,
die hem tijdelijk een afleiding bezorgen kunnen,
waar hij warmte ontvangt van een vrouw en milde lucht.

Men komt hem tegen in de corridor van een D-trein.
Rokend kijkt hij naar de verte met starende ogen
als zagen ze heel in de verte een lichtend signaal,
als hoorden zijn oren een nieuw ander refrein,
als een zwijgende sfinx, koel en onbewogen
tot hij schrikt van het pardon — een enkele maal.

Hij staat ergens te praten in een luxe salon,
terwijl men hem vindt de volgende dag

voor een café, in het centrum van Milaan.
Het gelaat met die spotlach, gericht naar de zon,
tot na een week, mondain en fris men hem weer zag
in dat huisje in Epe bij het rustig bestaan.

In zijn kringen heet hij Jonkheer Zeldenthuis,
wanneer hij het hoort, glimlacht hij koel
en de lijn van zijn mond trekt in honende spot.
Bij een afspraak is hij niet meer in huis,
opnieuw op zoek naar dat verre eenzame doel.
Hij, of zij van de afspraak, benijdt zijn lot.

Treinen, wagens, landen — Parijs, Vallorbe, Dyon,
Lausanne — In de cabine ligt hij wakker en lui
gloeit steeds het rode lichtje van de sigaret.
Hij denkt aan hetgeen hij hebben kon
wanneer niet op een nacht, in rampzalige bui,
zijn levenskansen op één kaart werden gezet.

Dan moet hij terugdenken en de wonden merken.
Voor tevredenheid heeft een mens weinig nodig,
om het geluk te kennen en EEN te zijn met het Lot.
Bij een rustig bestaan aan het levensplan werken.
(In de morgen staat hij op, moe en ellendig,
trekt een gezicht in de spiegel en zegt : jij zot . .)

Hij dompelt zich onder in de Middellandse Zee
en ligt later lui, beschut tegen de zonnebrand,
te staren naar mensen, door een luifel van dennetakken.
Hij denkt aan de zon en bereikt er al mee
dat hij zich onbezorgd voelt in dit vrolijke land,
om dan opnieuw in die lichtblauwe zee te zakken.

Heerlijk lui te liggen zonnen, alles is even fleurig.
Als enige ballast draagt hij een zwembroek.
Hij voelt de zon branden op zijn blote huid;
gisteren waren alle gedachten even treurig
en voelde hij het leven als een misselijke vloek,
terwijl het nu tot hem komt als een kostelijke buit.

Een hemel van dingen met zuivere vrolijkheid;
rode en blauwe parasols, witte en goudbruine zeilen.
Schuin opgericht tegen de brandende, stralende zon.
Wat is de wereld toch wonderlijk wijd,
het is schoon om hier een tijd te verwijlen
en te denken, dat het leven opnieuw begon.

In de avond op 't terras zit hij stil te dromen
bij een glas goede witte landelijke wijn.
De atmosfeer is vredig, alles is koel en geurig,
het waait door de struiken, het ruist door de bomen,
het ruikt alles naar het goddelijk lentefestijn.
Het leven is heerlijk, waarom is hij treurig?

De avond zwelt van bijzonder licht en vreemde genade.
Vol tevredenheid en een wonder geluk in het hart,
een geluk heel dichtbij en toch weer veraf,
Dat klinkt als een machtige muzikale ballade
die alle gevoelens van droefheid slechts tart
en hem als een milde beloning het leven teruggaf.

De volgende dag is het somber, het regent.
Van het grootse gevoel is niets meer;
het strand is leeg, vies en verlaten; langzaam
loopt hij te dwalen, zijn stappen wegend,

om met een visser heel even te praten; weer
komt hij na de middag thuis, nat en eenzaam.

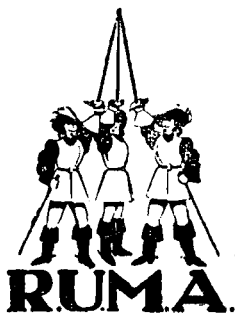
's Avonds in het Grand Hotel, zit hij lusteloos
te luisteren naar een negerband met een zang,
welke hem steeds ellendiger maakt en hij denkt
aan het feit dat hij dit oord, dit hotel koos.
Hij kijkt naar het dansen, meer geduw en gedrang,
naar een paar dat erg verliefd, de zomertuin inzwenkt.

Alle mensen kijken vervelend, moe en dom.
Is dit verveelde gezelschap hetzelfde publiek
dat hij zag in die goddelijke zomerdag,
dat in de bruisende zonnedag zeilde en zwom?
Na een week in de trein is hij thuis, moe en ziek,
en het landhuis bij Epe, in de Veluwekom, terugzag.

COLOPHON

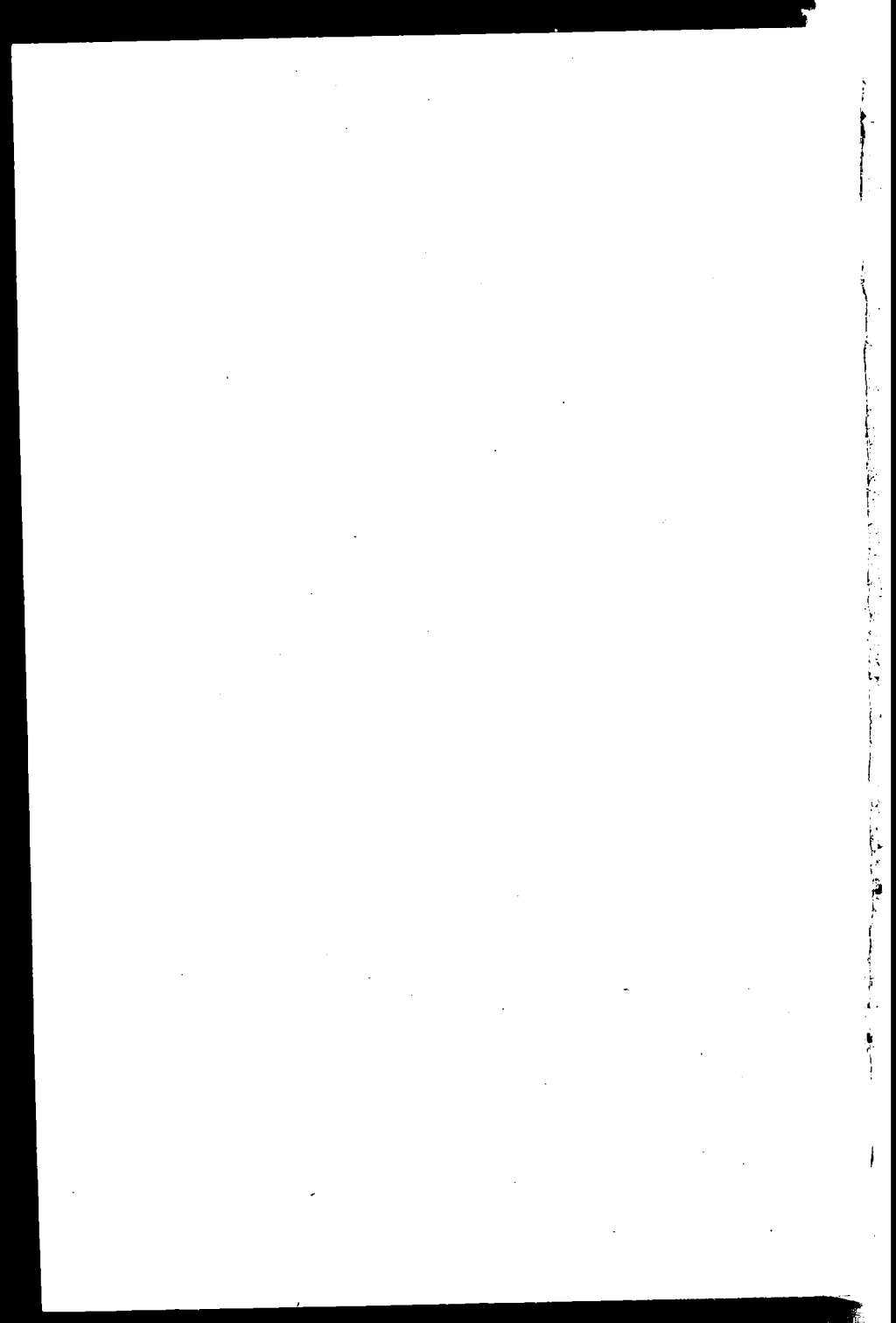
Deze bundel verzen over „OOST NEDERLAND” werd gezet uit de Plantijn Mediaeval, corps 10 en gedrukt door drukkerij Fadegon & Co. N.V., bandverzorging en typografisch advies van J. Vermijs. De oplaat bedraagt 5000 ex., waarvan er 50 stuks zijn genummerd en door den schrijver van zijn handtekening zijn voorzien. — —

Deze bundel werd gedrukt in het oorlogsjaar 1945, in de Lente, waarin de mensen zich, na de zware winterstrijd tegen honger en koude, oprichtten om, beziel met moed en hoop, de nieuwe toekomst tegemoet te treden, wat deze ook moge brengen.

Dit is de 1e bundel der Serie
„VRIJHEIDSDROMEN”

In bewerking 2e bundel
„DE WEG DER VRIJHEID”

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is crucial for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part outlines the various methods and tools used to collect and analyze data. This includes the use of surveys, interviews, and focus groups to gather insights from stakeholders. The document also mentions the use of advanced analytics software to process large volumes of data efficiently.

3. The third part focuses on the interpretation of the collected data. It provides a detailed analysis of the findings, highlighting key trends and patterns. The document also discusses the implications of these findings for the organization's strategy and decision-making processes.

4. The final part of the document concludes with a summary of the key findings and recommendations. It stresses the need for continuous monitoring and evaluation to ensure that the organization remains aligned with its goals and objectives. The document also provides a clear action plan for implementing the recommended changes.

